

13. Юзюк І. Кафедра оперної підготовки та оперна студія // Сторінки Львівської державної музичної академії ім. М. В. Лисенка. До 150-річчя заснування академії. Львів: вид-во Сполом, 2003. С. 46–52.

3.3. Кость Місевич – відомий український бандурист, педагог. *Марія Євгенєва*

В історію української музичної культури Кость Місевич ввійшов як бандурист, педагог, теоретик, фундатор перших професійних форм бандурної освіти в галицько-волинських землях, майстер із виготовлення музичних інструментів. Він, як творча особистість, усе життя присвятив розвитку бандури.

Питаннями дослідження творчої спадщини Костя Місевича як бандуриста займалися українські вчені-музикознавці Дмитро Гонта [5, 6], Михайло Данилюк [7], Марія Євгенєва [8, 9], Богдан Жеплинський [10], Оксана Легкун [16], Сергій Кіндзерявий-Пастухів [13], Филимон Мелешко [18], Володимир Островський [20], Наталія Чернецька [23] та ін. Найбільше фактологічного матеріалу віднайдено у Державному архіві Тернопільської області та архівах Почаївського і Кременецького краєзнавчих музеїв. Особливо це стосується конкретизації дат його біографії¹. Однак не повною мірою висвітлено концертно-виконавську діяльність Костя Місевича не лише на західноукраїнських землях, але й поза їхніми межами.

---

¹ Костянтин (Кость) Місевич народився 17 листопада 1890 р. у с. Лезнів (Хмельниччина) у багатодітній родині адвоката Теодора Місевича та Лукії Кучер. За часів Центральної Ради й Директорії був активним учасником творення Української держави, в період Гетьманату – почесним козаком у складі Першої Синьої Дивізії, виконуючи обов'язки комісара Подільської залізниці. У 1920-х рр. через нестабільну політичну ситуацію в Україні К. Місевич разом з Українським урядом і Армією С. Петлюри опинився на території Другої Речі Посполитої – спочатку у Збаражі, згодом – у Тарнуві Рава-Руського повіту [8, с. 55].

Мета дослідження – висвітлити концертно-виконавську діяльність бандуриста Костя Місевича у період 1920–1940-х років у контексті культурно-просвітницьких традицій Галичини та Волині.

За свідченням Костя Місевича, вирішальну роль у формуванні його громадянсько-патріотичної позиції відіграла бандура: «Родився не для того, аби бути бандуристом, але мусів ухопитись, за бандуру, як за останню зброю, після того, коли українська влада та армія справу програла...» [18, с. 29].

Доля подарувала Костю Місевичу вчителя – медвинського кобзаря Антона Мітя (1886–1921), який у революційні роки був активним натхненником стрімкого поширення кобзарської культури серед українського вояцтва².

У червні 1917 року відбулося знайомство К. Місевича з козацьким інструментом. Згадуючи перші уроки гри на бандурі, Кость Місевич зазначав: «Мітяй у ті часи грав по полках козакам. Запросивши Антона погостювати на свій хутір, упродовж місяця переймав від нього таємниці кобзарської науки. У грудні 1918 року у Києві на відкритті Трудового конгресу відбулася друга зустріч. У Кам'янці у місяці червні 1919 року – третя... <...> розказував, що попали у військову частину «Запорізька Січ» отамана Божка. Відступав з козаками на Тирасполь, а після через Румунію в Галичину» [19, с. 11–12].

Захопившись грою на бандурі під час національно-визвольного піднесення, згодом К. Місевич придбав інструмент, удосконалював гру та успадковував виконавські традиції мандрівних кобзарів.

Згадує побратим Костя Місевича Филімон Мелешко: «Був він діловитим комісаром залізниць, а тепер же його енергія, а можливо й частина душі сиділа в обширному нутрі бандури. Він же не міг бути ніким іншим, як тільки талановитим банду-

---

² Гра сліпого бандуриста (Мітя – М. Є.) (харківським і полтавсько-чернігівським способами) вплинула на формування творчої особистості Костя Місевича [8, с. 56].

ристом <...>. Коли брався за бандуру і приплющував свої сіро-блакитні очі, то здавався чомусь старим дідом. Коли ж торкався об струни, то знову змінювався, робивсь поважний» [18, с. 29].

У 1922–1928 роках Кость Місевич мешкав у передмісті Перемишля, де познайомився з українськими козаками, які були одночасно й малярами, членами товариства «Відродження», під керуванням генерал-хорунжого, графіка-іконописця і бандуриста Бориса Паля-Неїли. Серед них – П. Ковжун, П. Запорізький, М. Прасіцький, Л. Боровик, Д. Гонта. Деякий час К. Місевич був підручним малярів, які розписували церкви на території Польщі. Згодом він налагоджує зв'язки з перемишльською групою української інтелігенції на чолі з видавцем і редактором тижневика «Український голос» (1920–1939) Д. Григоринським [8, с. 56].

Оселившись біля с. Верхрата (присілок Мриглоди) Равського повіту (тепер Люблінське воєводство; Польща), К. Місевич упорядковує пасіку й відкриває майстерню з виготовлення бандур. Улас Самчук у праці «Живі струни. Бандура і бандуристи» зазначив: «Місевич був добрим не лише музикою, а й добрим майстром бандур і дуже спричинився до поширення бандурного мистецтва на західноукраїнських теренах [21, с. 77–78].

1923 року Кость Місевич створив дует із своїм учнем Дмитром Гонтою і здійснював гастрольні подорожі Галичиною, Закарпаттям та Волиню. Це було викликано, з одного боку, необхідністю заробляти на прожиття, а з іншого – виразною зорієнтованістю бандуристів на національно-визвольні події 1917–1922 років. Гаслом К. Місевича було: «бандуру в маси, бандуру в міста й села, в усі хати» [8, с. 57].

Географія концертних подорожей дуету була широкою. Перший виступ відбувся у містечку Медика Рава-Руського повіту, де зібрав поважну кількість слухачів. Концерти відбувалися один за одним у містах і селах Галичини (Сокаль, Станіслав, Коломия, Долина, Русів, Жовква, Львів, Дрогобич, Городок); Західного Поділля (Заліщики, Підволочиськ, Скалат, Терехов-

ля); Волині (Луцьк, Рівне, Дубно, Кременець, Почаїв). Виготовленням афіш, розповсюдженням квитків, виробленням дозволу на проведення концертів у старостві займався тодішній адміністратор театрів, що крився під криптонімом «Н. Г.». Дуєт концертував у релігійні свята й вихідні дні [9, с. 274–275].

Концертні виступи Місевича й Гонти склалися з трьох частин. На початку було коротке слово про бандуру, традиційні школи кобзарів, далі – по дві-три сольні пісні, дуєти (народні пісні і танцювальні мелодії), а також думи, історичні пісні, виконання яких супроводжувалося короткими коментарями. У третій частині концерту – жартівливі пісні і танцювальні мелодії. На завершення концерту, що тривав близько півтори години, звучали рядки вірша «До кобзи» Пантелеймона Куліша.

Збереглися спогади Дмитра Гонти про зустрічі бандуристів із представниками української і польської інтелігенції. «Нас часто запрошували на празники і приймали священники, які працювали в «Просвіті» <…>. Попри політичну напругу, українці й поляки жили в повній злагоді, поважаючи звичаї одне одного. Окремі з поляків досконало володіли українською мовою та під час родинних свят співали українські пісні» [6, с. 268].

К. Місевич і Д. Гонта були бажаними гостями і співали «степових пісень» знаменитому новелісту Василеві Стефанику з Русова, Євгенові Купчинському – славному на все Поділля, у свій час, цитристу і композитору, Андрію Чайковському – відомому українському письменнику, який проживав на тоді у Коломиї. Його синові Богданові Місевич власноруч виготовив бандуру й періодично навідувався до Сокаля, даючи меценатові лекції з кобзарства.

У час концертів у містечку Велдіжі біля Долини на Івано-Франківщині бандуристи зустрічалися і виступали перед родиною Василя Тисяка, а він натомість співав їм. Захопилися бандурою Богдан і Степан Ганушевські зі священничої родини, сини Михайла й Ірини з Угорників [9, с. 58].

У березні–травні 1925 року до дуету Місевич – Гонта приєднався бандурист Данило Щербина, який активно співпрацював з відомим українським балетмейстером Василем Авраменком і як акомпаніатор брав участь майже у всіх концертах, що проходили у Південній Волині, зокрема й на Кременеччині.

Про концертно-просвітницьку діяльність новоствореного тріо (Місевич, Гонта, Щербина) ми довідуємося із тогочасної преси. 2 квітня 1925 року в залі Народного дому у Львові відбувся виступ тріо на величному Шевченківському святі. Урочистий концерт організувало Товариство допомоги емігрантам з України на чолі з проф. Іваном Огієнком. У добродійній акції-концерті, зокрема, брали участь співак Василь Крижанівський, піаніст О. Бобикевич, перший професійний хор з українських емігрантів-наддніпрянців («Шістнадцятка») у Галичині під орудою диригента, музиканта і композитора Дмитра Котка. Вступне слово виголосив д-р Дмитро Донцов. Збір коштів від концерту передали студентам із Великої України. Рецензія на концерт була опублікована у часописі «Діло» [3, с. 1]

Влітку 1925 року дует за участі Місевича й Гонти з хором Д. Котка здійснив гастрольну подорож містами і селами Бережанщини. Про їхні концерти в Бережанах, які відбулися за сприяння польського товариства «Сокул» і тривали тиждень, засвідчують спогади Миколи Малиновського: «... він (Д. Котко) зі своїми солістами, бандуристами, читцями дав концерт у товаристві «Боян» (читальні «Просвіта»), <...> незабутнім залишилося виконання його пісні-канту «Про страшний Суд», яку глядачі сприйняли з особливим піднесенням. На фонд «Просвіти» Д. Котко пожертвував 300 злотих» [17, с. 185–186].

Варто зазначити, що стосунки К. Місевича з Д. Котком були не лише творчими, але й дружніми. Збереглися відомості про те, що Кость Місевич виготовив для нього бандуру і давав лекції з бандурної гри. Зараз ця бандура зберігається у фондах (ЕП 24301) Музею етнографії, художнього промислу Інституту народознавства Національної академії України (НАН Укра-

їни, фонд дерева) Інвентарна книга № 14 МЕХП – записи в книзі за 1954 рік [8, с. 59].

Знаковим для дуету стало двотижневе турне з «Українським Наддніпрянським хором» під орудою Д. Котка Центральною Польщею (Краків, Варшава), містами Помор'я та Шльонська. За словами Д. Гонти, виконання українських творів викликало у польських слухачів «революцію» в їх уявленнях про українську музичну культуру, змінило ставлення поляків до українців. Гастролі завершилися концертом у залі Варшавської консерваторії, після якого артистам видали візи на виїзд до Німеччини [5, с. 12].

Заслуговує на увагу виступ дуету Місевич – Гонта у Варшаві (в залі міської ради) перед діячами польської та української культур, організований професором Олександром Лотоцьким. Серед присутніх були представники української інтелігенції з Галичини та емігранти з Великої України. Бандуру публіка вітала якнайсердечніше. Під час Жалобної Академії, присвяченої Симону Петлюрі, спеціальний посланець Ю. Пілсудського, міністр Ульрих у своїй промові зазначив, що «Польща зацікавлена національно-визвольною справою української держави, яка є найважливішою проблемою для майбутності Речі Посполитої» [5, с. 19].

Варто зазначити, що у цій акції Д. Гонта виступав з новою власноручно виготовленою бандурою та з власною піснею «Лети, моя думо» на слова Романа Купчинського («На чужині»). Окрему програму дует виконав для генералів-хорунжих Армії УНР Марка Безручка та Всеволода Змієнка, у якій були історичні та авторські пісні («Про Морозенка», «Чого плачеш, Україно», «Ой та зажурились стрільці січовії», «Ревуха» Тимоша Падури) [9, с. 322].

Слова вдячності слухачів та рецензії фахівців на виступи дуету бандуристів сприяли його популяризації в Польщі. Український Центральний Комітет УНР (заснований 1921 р., голова М. Ковальський), що перебував на той час у Варшаві,

сприяв бандуристам в отриманні дозволу (ліцензії) на концертні виступи без обмежень по всій Польщі нарівні з польськими концертними колективами.

Наприкінці 1920-х – початку 1930-х рр. у Варшаві як одному з центрів української політичної еміграції активізується діяльність молодих українських бандуристів. Серед них – Л. Грабина, В. Куриленко, В. Штуль, Ю. Клевчуцький, М. Теліга з дружиною Оленою та ін. Концертні подорожі дуету Місевич – Гонта часто перехрещуються з виступами вище названих бандуристів [8, с. 60].

К. Місевич разом із Д. Гонтою концертували селами й містечками Східної Галичини. У вільний від виступів час бандуристи виходили за містечко Гримайлів, до старої козацької могили з великим хрестом, сідали біля неї й співали «степових» пісень, збираючи чимало слухачів. Упродовж дня розмальовували церкви, а у вечірній час створювали театральні гуртки, готували вистави. Зокрема, учасники Гримайлівського гуртка поставили п'єсу «Невольник» Т. Шевченка, де головну роль Степана виконав один із учасників дуету Дмитро Гонта. [9, 323].

Дует бандуристів був частим гостем українських навчальних закладів: гімназій (Луцьк, Рівне, Кременець, Бережани); духовних семінарій (Львів, Перемишль, Станіслав, Кременець); жіночих (Яворів, Львів) та чоловічих монастирів (Унів, Жовква, Бучач, Почаїв). Деякі епізоди з музично-концертних виступів дуету на Волині висвітлив луцький часопис «Українська нива»: «В залі української гімназії в Луцьку відбувся гостинний виступ кобзарів К. Місевича і Д. Гонти, які відспівали під акомпанемент бандури десять народних і козацьких пісень, сім історичних без акомпанементу та кілька жартівливих» [1, с. 5].

Пам'ятним для бандуристів залишився й концерт у Кременецькому ліцеї 1927 року. Після їхнього виступу відбулася творча зустріч з місцевою інтелігенцією у книгарні Наукового товариства імені Т. Шевченка. Серед поціновувачів бандурного дуету була Маргарита Боно (Бжеська), вихованка Київської

консерваторії, колишня співачка хору Олександра Кошиця. Вона запросила Костя Місевича до себе на хутір, де виконала у власному фортепіанному супроводі кілька волинських народних пісень. Згодом Маргарита стала його дружиною, від якої він записав багато цікавих пісень і аранжував їх для бандури [9, с. 323].

Незабутнє враження на дует Місевич – Гонта справила зустріч зі сліпим лірником (можливо Колобовим) перед Почаївською Лаврою. Він виконав для них кант «Про Почаївську Божу Матір» та чумацькі пісні. Прослухавши пісні, бандуристи запросили лірника на свій концерт, що відбувся у монастирській залі [5, с. 16].

Згодом бандуристи виступили в Шумську, Вишнівці, Збаражі. А у Львові їх чекала приємна несподіванка. В редакції часопису «Новий час» митці отримали два примірники збірки для бандури «Наша пісня» Михайла Теліги, виданої Товариством «Кобзар» у Празі, з цікавими для них дедикаціями: «Тільки на бандурі можна передати настрої душі українського народу, його національну свідомість <…>, а майбутні покоління скажуть вам Спаси Біг!» [5, с. 16]. Таким подарунком Місевич і Гонта були дуже втішені, бо отримали не тільки чимало цікавих п'єс для бандури, але й визнання своєї праці проф. Григорієм Омельченком, головою товариства «Кобзар».

З хвилюванням чекав дует на зустріч із львів'янами, адже, крім широкого кола шанувальників бандури, у місті працювали відомі діячі української культури: етномузиколог Філарет Колесса, композитори Станіслав Людкевич, Василь Барвінський, Ярослав Ярославенко, художник Олекса Новаківський, скульптор Сергій Литвиненко, подружжя Марія та Дмитро Донцови та ін. Згодом дружина Д. Донцова у своїй книзі спогадів описала цю зустріч із К. Місевичем, який приїжджав з бандурою і влаштовував домашні концерти [2, с. 82].

Про концертно-просвітницьку діяльність дуету бандуристів на Львівщині довідуємося також із часопису «Боян», де бу-

ло зазначено: «довгоочікуваний концерт бандуристів відбувся у залі Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові. До програми увійшло 24 музичні композиції. Особливе враження на слухачів справило виконання історичних пісень і дум <…> Про Байду, Про зруйнування Січі, Про Палія та Мазепу. Крім сольних, музиканти відіграли кілька танкових мелодій» [22, с. 8].

У газеті «Діло» за 1929 рік було зафіксовано, що крім традиційних дум, виконаних дуєтом на особливу увагу заслуговувала інтерпретація бандуристами кантат «На смерть Шевченка» та «Б'ють пороги» М. Лисенка, канта «Про Почаївську Божу Матір» К. Стеценка, а також народні танці («Гайдук», «Полтавський», «Кубанський», «Запорозький», «Харківський»), які бандуристи виконували в дуєті [14, с. 4].

У часописі «Новий час» зазначено, що «з повним моральним і матеріальним успіхом» проходили концерти бандуристів Місевича та Гонти у Львові. Від концерту артисти отримали по 500 злотих» [5, с. 15]. А в газеті «Діло» за 1931р. було подано, що у Львові відбувся концерт 15 травня в залі Інституту ім. М. Лисенка. Програма виступу складалася з трьох частин і включала низку історичних, побутових та сатирично-гумористичних пісень, набожних, народних танців [15, с. 4].

1929 року, після одруження, Кость Місевич оселився у с. Млинівці (на Кременеччині). Разом із дружиною, яка під його керівництвом опанувала гру на бандурі, він бере активну участь в урочистостях кременецько-почаївської «Просвіти». Культурно-мистецька діяльність подружжя Місевичів включала організацію шевченківських концертів, що відбувалися за участі ансамблю бандуристів під орудою К. Місевича. Із луцьких часописів дізнаємося про виступ цього колективу на Шевченківській Академії у Кременці, з яким бандурист виконав думу «Вилітали орли» [24, с. 6].

1938 року подружжя Місевичів брало участь у «Вечорі пам'яті Шевченка», що відбувся у Почаєві. Концертна про-

грама бандуристів включала твори: «Вночі на могилі», «Ой Морозе-Морозенку», «Гей, на горі Січ іде» (мелодія), «Ой нема, нема», «Їхав стрілець на війноньку», «Гей, чого ж ти дубе», «За лісом не бачу», «Стоїть явір над водою», а ще «Харківська» – мелодія, «Подільська» – мелодія, «Подільський козачок» – мелодія [8, с. 63].

Сімейний дует був постійним учасником концертів Академій на честь Симона Петлюри, Михайла Грушевського, також присвячених пам'яті Лесі Українки, Івана Франка або видатним історичним подіям. У цей час Кость Місевич виступає як лектор кременецько-почаївської культурно-освітньої секції «Просвіта», а також як акомпаніатор учнівським ансамблям і просвітницьким хорам. Він налагоджує контакти з місцевими культурно-громадськими діячами (О. Волошин, О. Глукко, С. Жук, Б. Козубський, С. Скрипник), що виступали як лектори [16, с. 5].

Кость Місевич підтримував творчі стосунки з учителями української мови і літератури Софією Орловською з Української гімназії, Филімоном Кульчинським з Української духовної семінарії м. Кременець та членами музично-драматичної секції кременецької «Просвіти». Зокрема, з бандуристом і режисером Григорієм Березовським, уродженцем Єлисаветграду (тепер Кропивницький). Останній мав чималий досвід діяльності на театральній ниві та в організації аматорських колективів, виступаючи на сценах Львова, Дрогобича, Ужгорода, Перемишля [9, с. 324].

Водночас Кость Місевич підтримував зв'язки з діячами Українського театального товариства ім. Лесі Українки у Луцьку, зокрема, бандуристом і вчителем української мови в місцевій гімназії Модестом Левицьким та артисткою-бандуристкою Ганною Білогуб, яка заснувала (разом із М. Левицьким) перший гімназійний гурток бандуристів [23, с. 55]. У 1950-х роках Г. Білогуб сприяла організації Струсівської капели бандуристів «Кобзар» на Тернопільщині [8, с. 123].

1938 року у Львові Кость Місевич брав участь у проведенні тижня Пам'яті до 20-річчя бою під Крутами. Йому було доручено підготувати концерт об'єднаної капели бандуристів. У залі Академічного Дому відбулося відкриття пам'ятної меморіальної таблиці на честь героїв-студентів. У великій залі Народного Дому відбулась святочна академія, в якій «вперше в історії з великим успіхом виступила на наших землях капеля українських бандуристів під орудою Місевича» [11, с. 2]. У цьому заході брали участь бандуристи з Галичини й Волині. Серед них – Я. Бичківський, С. Малюца, Ю. Сінгалевич, Ф. Якимець, К. Місевич, М. Бохотниця, Д. Стопкевич, а ще невідомий аматор. Ансамбль мав величезний успіх, як і сольні номери К. Місевича та Д. Гонти. У виконанні бандуристів звучали стрілецькі пісні, а також інструментальні твори.

Після вересневих подій 1939-го року, приходу на західно-українські землі радянської влади Кость Місевич з дружиною емігрував до Польщі (м. Холм). Бандурист став співорганізатором і учасником мандрівного театру «Заграва» М. Демодовгопільського. У жовтні 1940 р. на запрошення Проводу Холмської української гімназії Кость Місевич очолив клас бандури, що налічував понад 30 учнів [20, с. 10].

Про викладання бандури К. Місевичем в Українській гімназії яскраво свідчать спогади гімназиста Сергія Кіндзерявого-Пастухова, одного з найкращих його учнів: «він (Місевич) зразу ж сказав мені, що сподівається мати мене у складі ансамблю, про який мріяв, показав основні вправи і обдарував бандурою своєї роботи» [13, с.52].

У Холмі К. Місевич утворив квартет (разом із дружиною Маргаритою, Сергієм Кіндзерявим-Пастуховим та Леонідом Кострицьким). Ансамбль виступав на запрошення Жіночої секції при Українському Комітеті Допомоги. Концертні програми супроводжувались доповідями, які перетворювалися на науково-практичний звіт на тему бандури і, залежно від підготовленості аудиторії, могли варіюватися. Концерти були ілюст-

ровані історичними думами та піснями («Про зруйнування Січі», «Про Морозенка», «Про Байду», «Стоїть явір над водою»), низкою танцювальних і жартівливих композицій у виконанні бандуристів [8, с. 52].

Показовим був виступ тріо за участі подружжя Місевичів та Кіндзерявого-Пастухова в рамках Великого шевченківського концерту, який відбувся у березні 1941 року в м. Холм. Участь бандуристів у мистецькому заході була зафіксована не лише на світлинах, але й на грамплатівках. С. Кіндзерявий-Пастухів відзначав «... прекрасний технічний рівень виконання Костя Місевича, його яскравий виконавський стиль з невеликим діапазоном голосу (другий тенор). Пані Місевич – прекрасне сопрано, <...> грала варіанти другої бандури, майже не використовуючи лівої руки. Я – баритон з бандурою, що мала пересічні, трохи глухуваті приструнки і розкішні, соковиті, глибокі баси» [13, с. 72–73]. Тріо гастролювало доволі часто. Не раз за участю артистів театру і танцюристів.

Влітку 1941 року подружжя Місевичів повернулося до Млинівців. У червні 1941 р. ім'я митця з'явилося у списку викладачів Кременецької музичної школи, що розташовувалася у тогочасному приміщенні Просвіти. Тоді ж Кость Місевич, уже надрайонний провідник ОУН, часто їздив селами й містечками Кременеччини, згодом тримав зв'язки із загонами УПА Крука, Хрона, Вихора, Осипа, Яворенка. Як згадував повстанець Михайло Данилюк, «...бандуру на Крем'янецьчину повернув Кость Місевич. Він осів у Млинівцях <...> і заговорив струнами до всіх <...> до усієї Волині. Учив любови, великої любови, прославляв відвагу. Будив струнами в молодечих душах усе, що було приспане сотнями років. Його слухали і ним захоплювалися повстанці, перед якими виступав з великим і різноманітним репертуаром: «Встас хмара з-за лиману», «Про Максима Залізняка», «Про Кривоноса», «Ой горе тій чайці» тощо. Свої сольні концерти закінчував власною «Молитвою за Україну» [7, с. 176–180].

У час героїчної боротьби УПА К. Місевич не лише продовжував славні традиції українських козаків-бандурників із минулих століть, а й склав своє життя на вівтар Батьківщини [4, с. 1185]. Загинув віртуоз-бандурист Кость Місевич 11 вересня 1943 року трагічно, потрапивши до рук німецьких окупантів.

Отже, концертно-виконавська діяльність Костя Місевича як соліста-бандуриста і ансамбліста мала велике значення для культурного ландшафту Галичини й Волині. Це особливо проявилось у ряді концертів (як сольних, так і ансамблевих) не лише у краї (Львів, Дрогобич, Долина, Заліщики, Бережани, Тернопіль, Кременець, Луцьк, Рівне, Почаїв, Скалат), а й поза його межами, на теренах Польщі (Лодзь, Краків, Варшава, Холм). Це вказує на великий успіх, який мав Кость Місевич як бандурист серед слухацької аудиторії. Саме він сприяв зацікавленню молоді музикуванням на бандурі, залишив неоцінений внесок в мистецтво бандурного виконавства не лише в Україні, а й поза її межами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бандуристи // Українська нива. 1928. Ч. 85–86. С.5.
2. Бачинська-Донцова М. Теліги (Жмут спогадів) // Літературно-Науковий вісник – Регенсбург: «Українське слово», 1948. Річник XXXII. Кн. I. С. 78–90.
3. Великий Шевченківський концерт // Діло. 1925. Рік XLII. Ч.74 (10457). С. 1.
4. Гальченко В. Кость Місевич – кобзар, який загинув в УПА // Визвольний шлях. 1975. № 10. С. 1184–1185.
5. Гонта Д. Бандурист Кость Місевич. Спогади // Київ, 1955. листопад. С. 12–23.
6. Гонта Д. Бандурист Кость Місевич. Спогади // Київ, 1955. січень. С. 268–276.
7. Данилюк М. Повстанський записник: [Відпов. ред. Харченко І. М.]. Київ: Видавництво ім. О. Теліги, Фондація ім. О. Ольжича, 1993. С. 176–182.

8. Євгенєва М. В. Формування бандурного мистецтва Тернопільщини: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17. 00. 03.: Львівська нац. музична академія ім. М. Лисенка. Львів, 2017. 291 с.
9. Євгенєва М. Кость Місевич: мистецький внесок у розвиток українсько-польських взаємин // Діалог двох культур = Dialog dwoch kultur. VIII міжнародні зустрічі музейників. X міжнародні зустрічі літераторів. X міжнародні зустрічі науковців. V фотоплер. XV warsztaty kulturowo-artystyczne dla polakow z Ukraine w Bolestraszcach 20-30 wrzesnia 2013. Р. 8. Зош. 1/2 Warszawa–Lublin, 2014. С. 318–329: фот.
10. Жеплинський Б. Бандурист, Патріот і Борець (Костянтин Місевич) // Кобзарськими стежинами. Львів, 2002. С. 59–63.
11. За вами, борці, нові сотні йдуть // Свобода. Нью-Йорк, 1938. 19 березн. Ч. 64. С. 2.
12. І. Н. Свято Шевченка в Лодзі // Діло. 1931. Ч. 110. 20 травн. С. 4.
13. Кіндзерявий-Пастухів С. Про себе // Ювілейний Альбом Школи кобзарського мистецтва в Нью-Йорку. Нью-Йорк, 1978. С. 72–73.
14. Кобзарі-бандуристи у Львові // Діло. 1929. Ч. 88. 23 квітн. С. 4.
15. Концерт бандуристів Місевича й Гонти // Діло. 1931. Ч. 110. 20 травн. С. 4.
16. Легкун О. Сторінки життя та концертна діяльність Костя Місевича // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль; Київ, 2006. № 1 (6). С. 3–6.
17. Малиновський М. Задіяний в просвітницькій роботі // Бережанська гімназія. Сторінки історії. Ювілейна книга / Підбір, упорядкування та редакція текстів і фотоматеріалів Надії Волинець. Бережани–Тернопіль: Джура, 2007. С. 185–186.
18. Мелешко Ф. Бандурист / Ф. Мелешко // Літопис Червоної Калини, 1936. квітень. Ч. 4. С. 29–32.

19. Місевич К. Бандурист Антін Мітяй // Літопис Червоної Калини. 1931. IX. С. 11–12.
20. Островський В. Бандура в Холмщині // Краківські вісті. 1940. 24 листопад. Ч. 128. С. 10.
21. Самчук У. Живі струни (Бандура і бандуристи) // Детройт: Видання капелі бандуристів ім. Т. Г. Шевченка, 1976. 468 с.
22. Сольчаник В. Дописи // Боян. Дрогобич, 1929. Ч. I, червень. С. 8.
23. Чернецька Н. Г. Бандурне мистецтво в контексті музичної культури Волині ХХ – початку ХХІ ст.: дис. ... канд. мистецтвознавства. 26.00.01. Київський національний інститут культури і мистецтв. К., 2012. 234 с.
24. Шевченкове свято в Кременці // Волинське слово. 1937. № 1. С. 6.